

S

De toekomst is integraal

Stadswerk bestaat honderd jaar. Gefeliciteerd! Aan mij de vraag om honderd jaar terug en vooruit te blikken over de rol van stadsbeheer. En dat in 400 woorden....

De stad in 1920 stond volop in het teken van de industrialisatie. Steden explodeerden, met huisvesting voor de arbeiders en nieuwe industriegebieden. Veel steden hadden nog geen riool. De hygiëne was slecht. De taak van de beheerder was vooral om een gezonde stad te creëren: door het vuil op te halen en de stad te wegen.

In de naoorlogse periode gingen de stadsuitbreidingen door. Nieuwe wijken en groeikernen werden ontwikkeld met veel groen en water en scheiding van functies. De hygiëne was geen vraagstuk meer. Planologen en ontwerpers bedachten op witte vellen de nieuwe wijken en steden. De beheerders zorgden ervoor dat de openbare ruimte schoon, heel en veilig bleef.

Conform de ideologie van scheiding van functies en taken werd Nederland georganiseerd met aparte opleidingen en organisaties. De beheerwereld werd keurig verdeeld in water-, wegen-, riool-, verlichting-, groen- en ondergrondspecialisten, -opleidingen en -koepelorganisaties. Stadswerk was een van de weinige

integrale 'koepels'. Dit stelsel werkte zo goed dat we de best beheerde openbare ruimtes van de wereld hebben!

Deze overzichtelijke situatie is wat mij betreft voorbij. We bouwen geen nieuwe groeikernen meer en - behalve in Almere - geen nieuwe stadsdelen meer. Het gaat in onze steden in de komende eeuw over verdichting en transformaties. Naast woningbouw is de opgave de transitie naar gasloze, energieneutrale, klimaatadaptieve, biodiverse, 'smarte' en circulaire steden.

De transities vragen om een andere invulling en ordening van de systemen voor energie, water, wegen, riool, groen, zowel boven als onder de grond. De beheerder is primair verantwoordelijk voor deze systemen. Elk vervangingsmoment is daarbij een kans voor vernieuwing van een systeemonderdeel. De beheerder heeft ook het geld: jaarlijks geven we in Nederland circa 15 miljard euro uit aan het beheer van onze openbare ruimte.

De Stadsbeheerder van de 21e eeuw is wat mij betreft een systeemont-

wikkelaar: een Stadswerker! Naast subliem dagelijks beheerder werkt de stadswerker met experts aan nieuwe systemen die antwoorden geven op de transitievragen. De schotten tussen de functionele kokers dienen wat mij betreft te verdwijnen. Koepelclubs als CROW, RIONED, NVRD, COB, Platform31 en Stadswerk gaan intens samenwerken om vernieuwende oplossingen te vinden. De stichting Managing Public Space coördineert het wetenschappelijke onderzoek rondom de transities en verbindt deze met de beheerwereld.

Zo wordt de Stadswerker de 'keyspeeler' voor de vereniging Stadswerk in de 21e eeuw!

Wiebe Oosterhoff is strategisch adviseur Stedelijk Beheer bij de gemeente Rotterdam.

Het gaat in onze steden in de komende eeuw over verdichting en transformaties